

Gedragsprotocol de Piramide Ridderkerk

1. Inleiding

Ruzie, pesten of je niet aan de regels houden komt op elke school voor. Ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en serieus willen aanpakken.

In onze maatschappij is er in toenemende mate sprake van agressie. Dat vindt plaats in de directe sociale omgang maar ook via sociale media. Bijna dagelijks worden we door middel van nieuwsmedia daarmee geconfronteerd en de school als maatschappij in het klein is daarop geen uitzondering.

De bedoeling van het onderstaande gedragsprotocol is:

- A. We willen duidelijk maken dat we binnen de Piramide heel expliciet aandacht hebben voor waarden- en normenontwikkeling.
- B. Uitgangspunt is dat we van het goede bij kinderen uitgaan en derhalve het goede ook stimuleren en waarderen.
- C. Graag willen we zorgen dat in onze grote school –op het gebied van omgaan met elkaar – dezelfde kaders gelden en gehanteerd worden. Dat geeft namelijk duidelijkheid, maar daardoor ook veiligheid voor alle kinderen, ouders en leerkrachten.

Kern van dit document moet niet zijn dat nodeloze regels worden opgesteld maar wat erg specifiek is, wordt vastgelegd en wat duidelijk en vanzelfsprekend is, zal in enkele algemene regels worden beschreven.

Elementair is dat alle afspraken vooral met houding te maken hebben. Door regelmatig op allerlei fronten deze houding te benadrukken en ze te bespreken, worden ze iets van de school, van de kinderen, de ouders en het team. Het bespreken van de regel gebeurt voornamelijk als daar de aanleiding voor is.

Volgens Margaret Wheatley (een Amerikaans schrijfster en consultant die onderzoek doet naar gedrag binnen organisaties, die o.a. schreef: “Schools – self organizing living systems) zijn regels en afspraken heel basaal te rangschikken. Zij spreekt over 3 elementaire waarden:

1. Take care of yourself	Zorg voor jezelf
2. Take care of the other	Zorg voor de ander
3. Take care of your environment	Zorg voor de omgeving

Wat wij in dit plan beschrijven, moet uiteindelijk allemaal terug te voeren zijn op deze drie waarden. Daarnaast komen in dit plan afspraken t.a.v. gedrag te staan die ons handelen op andere niveaus beschrijven en die op bijvoorbeeld Stichtingsniveau zijn vastgesteld.

2. Bespreekprocedure

Bespreking van dit plan verloopt in 5 stappen:

1. Het protocol wordt, na goedkeuring door het team, besproken en vastgesteld in de ouderraad en medezeggenschapsraad.
2. Het protocol gaat in op het moment van goedkeuring.
3. Het document wordt met de kinderen besproken.
4. In elke groep komt een A4-tje te hangen met belangrijke stelregels.
5. Het protocol zal op de website van de school worden geplaatst.

Wat is gedrag?
Gedrag bestaat uit waarneembare handelingen (direct waarneembaar voor anderen en jezelf), niet-waarneembare handelingen (innerlijk gedrag) of onbewuste (reflexmatige) handelingen. Veel gedragingen hebben een erfelijke basis. Hoe groot die invloed van de erfelijke factoren is, is niet precies vast te stellen. Het gedrag wordt ook beïnvloed door allerlei factoren, zoals sociale-, culturele en spirituele-, fysische-, psychische- en fysieke factoren.

3. Hoe bevorderen we gewenst gedrag bij kinderen?

a. Inleiding

Zoals op bladzijde één is genoemd, gaan we er altijd van uit dat elke kind het goed bedoelt en als het mis gaat, zich heeft vergist.

Deze positieve grondhouding is het uitgangspunt in onze pedagogische benadering. Deze houding is herkenbaar in de benadering naar en de gesprekken met kinderen. Om deze houding kracht bij te zetten, worden in de diverse groepen “complimentmomenten” ingebouwd.

Complimentmomenten zijn tijdstippen die in een groep worden georganiseerd om goed gedrag en respect naar en voor elkaar te benadrukken. Het “zonnetje” is daar een voorbeeld van.

“Kinderen hebben meer aan een goed voorbeeld dan aan kritische opmerkingen.”

Samen met de ouders wil de Piramide een veilige en prettige school zijn voor iedereen die er mee te maken heeft. Om dat te bewerkstelligen moeten we de kinderen soms leren om op een goede manier met elkaar om te leren gaan. Onze werkwijze is er op gericht om:

- De kinderen te leren wat hun sterke en zwakke kanten zijn
- Ze leren zich te verplaatsen in een ander
- Manieren leren om hun eigen gedrag aan te passen

Dat gebeurt vaak tijdens de normale lessen of binnen de thematijd. Soms ook wordt er op basis van een gebeurtenis wat dieper op de materie ingegaan.

Toch worden we allemaal geconfronteerd met allerlei ongewenst gedrag van leerlingen. Brutale antwoorden of brutale blik, het gebruik van grove taal, niet gehoorzamen, pesten van andere leerlingen, geen respect tonen voor de anderen. Uitvloeisels van een maatschappij die zich niet bepaald laat voorstaan aan goed en voorbeeldgedrag. We hebben allemaal de behoefte aan een heldere, samenhangende en een consistente aanpak van gewenst gedrag binnen de school.

b. Doel van dit beleid

De ontwikkeling van gedrag

In de jaren '70 was men nog heel positief over de veranderbaarheid van de mens. Een mens zou je kunnen 'vormen' door opvoeding en sociale beïnvloeding. Hier komt de term 'maakbare samenleving' ook uit voort. In het jaar 2000 werd geconstateerd dat erfelijke en aangeboren factoren toch een grotere rol speelden dan we aanvankelijk dachten. Hoe die verhouding tussen erfelijk en aangeleerd werkelijk ligt, daar zijn we nog niet achter. Hoe dan ook, kinderen moeten een bepaalde ontwikkeling doormaken, voordat ze een bepaald gedrag kunnen aanleren. Ontwikkelingspsychologen noemen dit proces 'rijping'. Lopen en praten worden tijdens dit proces aangeleerd

- Samenhang bevorderen in de aanpak van ongewenst gedrag en helderheid van handelen bij constatering van ongewenst gedrag.
- Ouders in een vroeg stadium vragen om medeverantwoordelijkheid te dragen voor het gedrag van hun kind op school en daarbuiten.
- Tijdig signaleren van gedrags- en ontwikkelingsstoornissen bij kinderen.
- Het structureel verminderen van ongewenst gedrag in de school.

c. Omschrijving en publicatie

Dit beleidsstuk geeft aan welke actie ondernomen wordt als de leerling herhaaldelijk ongewenst gedrag vertoont. Duidelijk wordt wat de regels zijn en welke

stappen er gevolgd worden. Deze worden aan het begin van elk schooljaar met iedereen gecommuniceerd.

d. Stappenplan

- Standaardprocedure

- Bij ongewenst gedrag wordt het kind door de leerkracht één keer gewaarschuwd.
- Bij herhaling binnen korte tijd volgt een sanctie. Deze sanctie staat in relatie met de 'overtreding'. De volgorde zou kunnen zijn;
 - een kortdurende time-out op een andere plaats in de klas
 - een time-out in groep 8
 - na schooltijd blijven; dit betekent dat er een gesprek plaatsvindt tussen de leerkracht en het kind. Hierbij is het altijd goed als de leerkracht zegt dat de kritiek het *gedrag* betreft en niet *het kind*. Dit om te voorkomen dat het kind het gevoel krijgt dat de leerkracht een hekel aan hem/haar heeft. (Als het nablijven langer duurt dan 5 minuten belt het kind even naar huis om dit te melden).

Als het kind in een periode van 6 weken, vakanties uitgezonderd, drie keer een sanctie heeft gehad of als onacceptabel gedrag plaatsvindt, neemt de leerkracht meteen contact op met de ouders en informeert hen over het ongewenst gedrag van hun kind. Samen proberen zij tot een goede oplossing te komen. De directeur en/of de locatieleider en de intern begeleider worden ingelicht over dit gesprek. Na een periode van zes weken begint elk kind weer met een schone lei.

De leerkracht maakt een verslag van de gebeurtenissen en de eventuele sancties, met vermelding van de data.

- Vervolgprocedure

Stap 1:

1. Als de leerling ook in een tweede periode ongewenst gedrag vertoont, of als het beleid onder a. onvoldoende werkt, dan worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek. Dit gebeurt door de leerkracht en de intern begeleider.
2. In het gesprek worden de zorgen t.a.v. het ongewenste gedrag besproken en wordt geprobeerd om tot gezamenlijke afspraken te komen.
3. Deze afspraken worden samengevat in een verslag. In dit verslag wordt een evaluatiedatum opgenomen, ondertekend door de leerkracht en opgestuurd naar de ouders. Ouders ondertekenen dit verslag voor gezien. De leerkracht meldt dit bij de intern begeleider.
4. Het verslag wordt gearchiveerd in het leerlingdossier.
5. Op het afgesproken evaluatiemoment spreken de ouders, de leerkracht en de intern begeleider over hun bevindingen.
6. Bij *verbetering* van het gedrag wordt afgesproken de leerling te blijven volgen. Indien nodig worden de ouders opnieuw benaderd voor een gesprek.

Na deze stap kan ook nog stap 2 en stap 3 in werking worden gezet waarbij het ultieme middel kan zijn, de schorsing c.q. verwijdering van een leerling. Dit gebeurt altijd in overleg met o.a. de leerplichtambtenaar.

Het plan zoals hierboven is omschreven moet gezien worden als een richtlijn, een afspraak over hoe we handelen. Belangrijke elementen zijn de overlegmomenten met de ouders en de schriftelijke weerslag van gemaakte afspraken. Het belangrijkste uitgangspunt is dat de Piramide een veilige school wil zijn voor **alle** leerlingen, leerkrachten en ouders.

De directeur is eindverantwoordelijk voor de gang van zaken op de school. Er kunnen zich situaties voordoen waarbij de directeur afwijkt van het stappenplan. Indien een leerling zich ontoelaatbaar gedraagt, kan dit leiden tot een onmiddellijke schorsing.

e. Opmerkingen

In de ontwikkeling van kinderen kunnen, om wat voor reden dan ook, stoornissen optreden. Dit kan een lichamelijke, psychische achtergrond hebben of door traumatische ervaringen in de leefsituatie worden veroorzaakt. ADHD, PDD-nos en hoogbegaafdheid, maar ook kindermishandeling, incest, echtscheidingsproblemen e.d. hebben effecten op het gedrag van kinderen. In deze specifieke gevallen kan er sprake zijn van een aangepaste vorm van dit beleid. E.e.a. wordt dan uitgewerkt door de leerkracht in overleg met de intern begeleider.

Binnen de school zijn leerkrachten die een cursus hebben gevolgd of een meerjarige opleiding tot gedragscoach hebben afgerond. Hun inzet en expertise zal worden ingezet op het moment dat deze wenselijk is.

In voorkomende gevallen kunnen zij de "mediation" verzorgen. Dit betekent concreet:

- a. Bemiddelen daar waar een bemiddelende rol voor de gedragscoach meerwaarde heeft
- b. Leerkrachten coachen in hun relatie met kinderen die gedragsmatig meer aandacht vragen.

Zeer Belangrijk!!

De omgangsregels op de Piramide

De omgangsregels worden in het begin van elk schooljaar samen met de leerlingen van de groep besproken.

Er vindt terugkoppeling plaats van gedrag van leerlingen op het plein naar de eigen leerkracht door de pleinwacht.

De leerkracht wordt bij ons op school aangesproken met juf of meester en dan de voornaam.

Je komt op tijd. Als je te laat bent, vertel je de juf of meester netjes waarom.

Leerlingen spreken een volwassene met twee woorden aan ("ja juf, nee meester").

Als je iets niet verstaat zeg je: "Wat zeg je / zegt u?" en niet "hu" of "wat".

De leerkracht groet als kinderen binnenkomen in de klas. Kinderen groeten terug.

Wij verwachten dat leerlingen je aankijken als je tegen ze spreekt.

We spreken op school alleen Nederlands, ook met elkaar.

Leerlingen komen niet aan spullen die op het bureau van de leerkracht liggen.

Wij wachten met het eten van een lunch/traktatie totdat iedereen iets heeft.

Leerlingen en leerkrachten dragen in de klas geen pet, hoed of muts.

Je klopt op de deur als je iets moet vragen in een andere klas.

Als je iemand iets geeft zeg je: "alsjeblieft", als je iets krijgt zeg je: "dank je wel".

Je wacht op je beurt

Je wacht met praten /vragen tot de juf/meester tijd voor je heeft.

Als juf en meester geef je altijd het goede voorbeeld.